

Pars prima de universo

est manifestū de q̄libet ex alijs quare manifestū est q: hoc mō mouet eq̄liter linea omnis siue finita siue infinita sit cuilibet ex punctis suis. Eodē mō ē ascenderet de qualibet ex p̄ibus suis. Tota igr linea a. b. mota ē p̄ cubitū. Omne autē qd̄ mouetur t̄m̄ relinqt v̄l̄ exiit d̄ loco quē exigit qn̄ cum acqrit vel intrat de loco in quem mouetur et itez om̄e quod mouet ab aliq̄ loco in aliū siue moueat f̄m p̄tem siue f̄m totum. hoc ē siue erat illum f̄m partem et intret alium f̄m partes siue erat illū f̄m totum et intrent aliū sc̄dm totū. totum est ex necessitate inter duo illa loca siue inter partes illorū locoz. Quare ex necessitate

Amplius. Omne quod mouet a loco in tantū locū relinqt post se de loco i quo erat p̄us quantū acqrit ante se de loco no uo et om̄e quod h̄z post se et ante se finitus est. Silt ostēdi potest. q: omne quod potest moueri finitū est cum motus nō possit addere vel detrahere quātitati. Quare si finitum ē ex necessitate omne quod mouet finitum ē ex necessitate om̄e quod potest moueri. Q: si dixerit. quia infinitū nō potest moueri qn̄ trāseat in finitū spa ciū. Respōdeo q: sermo iste impossibilis ē et terror intollerabilis. et dico. q: si aliqd mouet et trāsit in finitū trāsit qualibet par tem ip̄ius tam finitā q̄z infinitam. Quare transit finitū de illo spacio p̄us q̄z trāseat totū illud finitū. Amp. Si in spacio illo finito nō trāsit ad infinitū. qcquid autē nō trāsit de illo remanet in transitū ab eo dē. quare remanet quodlibet stadiū de illo spacio in transitū est. ergo et mille milia stadioz v̄bicunq; signētur in illo spacio i ueniētur intrāsita. Qualiter igr tota illud spaciū infinitū per transitū.

Am igr declaratū est tibi p̄ hoc q: nō est possibile linea aliquā infinitā eē ex altera pte t̄m̄ et p̄ eandes viam facile ē tibi ostēdere et de superficie et de corpe. Ex hoc autē euidēter sequit. q: si nō ē possibile lineam infinitā eē ex altera pte t̄m̄ multo fortius impossibile erit ex vtra q; pte illam infinitā eē. Si ei impossibile ē duorum alterum eē multo fortius ambo.

Amplius. Si a.b. linea infinita ex vtra q; parte. Dico quoniam quodlibet punctū signatum in linea a.b. est terminus duarū linearum infinitarum ex altera parte t̄m̄ a quolibet ei hmōi punto p̄gredit linea i finita et infinita t̄m̄ ex altera parte cū insi

nuatur ex necessitate in punto a quo p̄gredit. Q: si dixerit q: ab aliquo punto linea a.b. nō p̄gredit illa linea infinita t̄m̄ hoc erit in parte alterā Esto igr in pte a.p̄ a. i gr nō erit nisi linea illa de tota linea a. b. quare post a. nō erit nisi finitū de totali linea a.b. quare erit a.b. finita ex pte a. posita autē erat linea a.b. ex vtraq; parte infinita. Amplius. Mediū est in linea et in omni cōtinuo ē post qd̄ nō est an p̄us q̄z ante illud aut ecōuerso. Et itez mediū in linea ē a quo deducti pp̄diculari et circa ip̄m reuolutis eo q̄ est ante illud et eo q̄ est post reuolutis inq; ad pp̄dicula rem donec alterū supiaceat alteri int̄ que inuenitur excessus. Iterū mediū linee cuiuscūq; est certa quod reuoluta pte q̄ post ip̄m ē donec subiaceat pti que ante ipsum ē cū alterius in altera nō inuenias excessus. Quia i gr posita linea ex vtraq; pte infinita hoc accidit in omni pnto illi? nesse ē ex pdictis diffinitiōibus eē punctuz cuiuscūq; linee infinite mediū eē inter illa

Amplius. Omne punctū est medium in quacunq; linea cum in eo facta sectiōe ip̄a diuidif in duo equalia. Quia i gr huiusmodi necesse ē accidere in omni pnto cuiuscunq; linea ex vtraq; parte infinite. nesse est omne punctū hmōi linee mediū eē in eadem. Ex hoc autē accidit partē esse equalē toti. Prēterea. ratio quaž posuit de medio nō potest cōuenire duob;. Esto ei q̄ cōueniat a et b. punctus in aliq̄ linea sit infinita cū a. sit mediū in ea qd̄ erit p̄ id quod ē de ip̄a linea ante a. q̄z q̄ ē p̄ ip̄m Silt cum b sit mediū in eodē similit̄ se habere dicis quare id de tota linea q̄ ē inter a. et b. cū eo q̄ est post b. Simul acceptus nō erit plusq; id qd̄ ē post b. p̄ se sump̄us et ita nō erit plus totū q̄z pars illud enim qd̄ est post a. ē totū ad id qd̄ ē post b. quoniam cōtinet illud et insup id quod ē interb et a. accidit insup ex hmō positione q̄ sā licet ponif linea infinita ex altera parte vtra pars sit in infinitū maior toto. Si enim c. d. linea infinitā pdicto mō subiacere intellexeris a b. linea infinite. ita vt punctus c. supiaceat punto b. Nō ē dubiu qn̄ linea c.d. sit equalis parti linea a.b. parti i qua que incipit a b. puncto et pcedit in infinitū et equalitas ista manifesta ē per diffinitio nē equaliū et si traxeris eam ad partē a. c̄ tra a quantūcunq; volueris et p̄ mille milia stadiorū remanebit equalis s̄ linea a